ਐਮ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦਾ
ਬਨਾਮ
ਐਮ. ਐਸ. ਸੁਸ਼ੀਲੰਮਾ (ਡੀ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2567 ਦੀ 2017)
ਦਸੰਬਰ 13, 2021

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸਵਰਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ: ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ – ਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਜ – ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਸਨ – 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਨੂੰ, ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੰਡ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ – 13 ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ, ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 'ਪੀ' ਨਾਮਕ ਤੀਜੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ – 18 ਨਵੰਬਰ 1994 ਨੂੰ, ਪਲੇਂਟਿਫ ਨੰਬਰ 1-4, ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ – ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਅਸਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਾਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਲੇਂਟਿਫ ਨੰਬਰ 4 ਜੋ ਕਿ 13 ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਲੇਂਟਿਫ ਨੰਬਰ 1-4 ਦਾ ਪਿਤਾ 1967 ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਤਾ ਸੀ, ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਇੱਕ ਕਾਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕੇ ਵਿਲੀਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਨ ਕਰ ਸਕੇ – ਵੰਡ ਪੱਤਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ, “ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ” ਨੂੰ 32,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ– ਜਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਪੀ' ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ – ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ 'ਪੀ' ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਸੀ – ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, 'ਪੀ' ਨੇ ਬੰਧਕ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ – 'ਪੀ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਦਾਇਗੀ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ 'ਪੀ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਲਈ 'ਪੀ' ਨਾਲ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ – ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਕਲਾ.109 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪੈਤ੍ਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਲੇਖਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਲੇਖਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ – ਕਲਾ.109 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1994 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ 24 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 21 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ 1973 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ,

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇੱਕ ਜੋਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜੋਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜੋਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਲੇਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਵਿਲੇਖਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਲੇਖਣ ਨੂੰ ਜੋਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਨਾਚਾਹੀਦੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ, ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਭਾਲਕ, ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦੀ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 4 ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯਤਵ ਕਰਨ ਦਾ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ। ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 1967 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਤਾ ਸੀ, ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 13, 17]

ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸੁਤਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 54 : [1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 999; ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 77 : [1988] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 623; ਭਗਵਾਨ ਦਯਾਲ (ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ) ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਬੰਸਗੋਲ ਦੁਬੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਸਤ. ਰਿਓਤੀ ਦੇਵੀ (ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਸਤ. ਦਯਾਵਤੀ, ਉਸਦੀ ਧੀ [1962] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 440; ਐਮ. ਅਰੁਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅੰਮਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 103 : [2020] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 41 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੁਦਰਸਨਮ ਮਾਇਸਟਰੀਵ. ਨਰਸਿੰਘੁਲੁ ਮਾਇਸਟਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 1901 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਮੈਡ 91 – ਪੁਸ਼ਟੀ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1, ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ- 1, ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ, "ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀਆਂ" ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਐਸ' ਨੂੰ 32,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, 'ਪੀ' ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਰਵੀ ਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 'ਪੀ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, "ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀਆਂ" ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਐਮ.ਆਰ.' ਅਤੇ 'ਐਮ.ਪੀ.' ਵੱਲੋਂ 'ਪੀ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੱਡਤ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜੋ 'ਪੀ' ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ,1961, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਪੀ' ਨੇ ਉਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋ 'ਐਮ.ਆਰ.' ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਨ, 'ਐਮ.ਆਰ.' ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 22, 28][573-ਏ-ਬੀ; 574-ਐਫ-ਐਚ; 575-ਏ-ਬੀ]

ਥੰਮਾ ਵੇਂਕਟਾ ਸੁਬਬੰਮਾ (ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ) ਬਾਈ ਐਲ.ਆਰ ਬਨਾਮ ਥੰਮਾ ਰਤੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 294 : [1987] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 236– ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3. ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਕਲ 109 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਇਦਾਦ। ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦ ਮੁਕੱਦਮਾ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ

ਕਬਜ਼ਾ. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 109 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1994 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ 24 ਤਿਆਗ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 'ਪੀ' ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਲਗਭਗ 21 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨੰ.3 ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਅਤੇ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ ਕਰਨਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਤੁਕੀ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਅਪੀਲ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਚੌਥਾ ਦੋਸ਼ੀ। [ਪੈਰਾ 33][576-F-H; 577-ਏ]

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 445 : [2018] 9 SCR 986 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਮੁੱਲਾ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 22ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[2018] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 986 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 21

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2567 ਦੇ 2017.

ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ 19.11.2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ RSA ਨੰਬਰ 1989 ਦੇ 2006 ਦਾ ਹੈ।

ਮਿਸ. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਮਿਸ. ਕੇ. ਵੀ. ਭਾਰਤੀ ਉਪਾਧਿਯਾ, ਮਿਸ. ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੇਸ ਥੋਮਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਸ।

ਯਤੀਸ਼, ਈ. ਸੀ. ਵਿਦਿਆ ਸਾਗਰ, ਆਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਲੇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਸ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ:

ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟੇਬਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਾਂਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

2. 15ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਨੂੰ, ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ, ਸਵਰਗੀ ਚਿੱਕੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਮੋਗੰਨਾਗੌੜਾ @ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀਗੌੜਾ, ਦੋਵੇਂ ਸਵਰਗੀ ਨੰਜੇਗੌੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਨੇ ਇੱਕ ਵੰਡ ਦੀਦ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-1 ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਵੰਡ ਦੀਦ, ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-1, ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. 13ਵੇਂ ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ, ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ, ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਦੇ ਪੰਜ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ, ਜੋ 1967 ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਬਸਵਰਾਜੂ, ਮੋਗੰਨਾਗੌੜਾ @ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀਗੌੜਾ ਦਾ ਇਕੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਨੇ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇਨਹੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 29 ਵਿੱਚ 6 ਏਕੜ 34 ਗੁੰਟਾਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਛੱਡਣ ਦੀਦ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-2 ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ।

4. 18 ਨਵੰਬਰ 1994 ਨੂੰ, ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ (ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 1), ਐਮ.ਆਰ. ਮੱਲੇਸ਼ਾ (ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 2), ਐਮ.ਆਰ. ਵਿਨੋਦਾ (ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 3) ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਚਿਦਾਨੰਦ (ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 4), ਸਭ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 13 ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਐਮ.ਪੀ. ਬਸਵਰਾਜੂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਚਾਚੇ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ, ਜੋ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤੱਪਾ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਮ. ਪੁੱਤੱਪਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਪਲੇਂਟ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ, ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।1 13 ਮਾਰਚ 1969 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2, ਜੋ ਬੇਅਸਰ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੈ।

7. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

8. ਨਿਯਮਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਬੇਅਸਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1989 ਦੀ 2006 ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 19 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋਏ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 58 ਅਤੇ 59 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਸੀ। ਵੰਡ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ।

10. ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਇਸ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 8, 9 ਅਤੇ 10। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 5 ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 7 ਹੈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 ਇੱਥੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਅਸੀਂ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ.4, ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਦੋਂ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 13ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਐਗਜ਼ਿਬਿਟ P-2 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

12. ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਅਚਰਜਪੂਰਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸੁਤਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ,$3_{SUPERSCRIPT}$ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮਾਈਨੋਰਿਟੀ ਅਤੇ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ $64_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ $85_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ

'46. ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ।—ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ (ਉਸ ਦੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਹਨ—

(a) ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਅਵਿਆਹੁਤ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ—ਪਿਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਤਾ: ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ;

(b) ਇੱਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਵਿਆਹੁਤ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ—ਮਾਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿਤਾ;

(c) ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ—ਪਤੀ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ—

(a) ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਜਾਂ

(b) ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਵਨਪ੍ਰਸਥ ਜਾਂ ਸੰਨਿਆਸੀ (ਵਨਪ੍ਰਸਥ ਜਾਂ ਯਤੀ ਜਾਂ ਸੰਨਿਆਸੀ) ਬਣ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, “ਪਿਤਾ” ਅਤੇ “ਮਾਤਾ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਤੇਲਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸੌਤੇਲੀ ਮਾਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

58. ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।—(1) ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹਨ ("HMGAct", ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ), ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਕੱਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਹਮਾਇਤ ਅਤੇ ਸੰਯੋਜਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ HMG ਐਕਟ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ

ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਏਹਸਾਸ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਭ ਲਈ ਉਚਿਤ; ਪਰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਧਿ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ।

(2) ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨਾਂ—

(a) ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਤੋਹਫਾ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ

(b) ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

(3) ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸਟ ਲਾਭ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

(5) ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ—

(a) ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(b) ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ; ਅਤੇ

(c) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890, ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤੋਂ। ਧਾਰਾ 126 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ -ਅਤੇ ਤਦ ਹੀ - ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਰੁਚੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਹੋਰ, ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬਾਲਗ ਮੁਖੀ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੀ ਐਚ.ਐਮ.ਜੀ.ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8, ਧਾਰਾਵਾਂ 6 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਸਪੱਸਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿੱਥੇ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦ

"5. ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕੋ ਸੂਤਰ ਦੇ ਮੋਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਝਲਕ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 8, ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ.....ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 8, ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ/ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ..."

13. ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਭਾਲਕ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ ਨੂੰ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।7 ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ ਜੌਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ, ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜੌਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

14. ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਰੀਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਦਯਾਲ (ਜੋ ਕਿ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ) ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬੰਸਗੂਲ ਦੂਬੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਮਸਤ. ਰਿਓਤੀ ਦੇਵੀ (ਜੋ ਕਿ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਸਤ. ਦਯਾਵਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਧੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ:

"47. ਮੇਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 11ਵੀਂ ਐਡੀ., ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਨਾ 347 'ਤੇ:

"ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਵਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ; ਪਰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਸ਼ਾਖਾ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ ਅੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਣਜਾਣਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।"

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਿਵਾਏ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕਾਈ, ਚਾਹੇ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸਪਾਦਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੈਨੇਜਰ, ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ, ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਵਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਅਜਿਹਾ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ……

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

1901 ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸੁਦਰਸਨਮ ਮਾਇਸਟਰੀ ਬਨਾਮ ਨਰਸਿੰਘੁਲੁ ਮਾਇਸਟਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,

ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"…..ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ — ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ, — ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ; ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪਿਤਾਮਹ ਦੀ ਸਵੈ-ਅਰਜਿਤ ਜਾਂ 'ਰੁਕਾਵਟ ਵਾਲੀ ਵਿਰਾਸਤ' ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ 'ਬਾਧਾ ਰਹਿਤ ਵਿਰਾਸਤ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਅਰਜਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੈਂਬਰ ਵੱਡੇ ਜੋਇੰਟ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜੋਇੰਟ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਾਖਾ ਜੋ ਵੱਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

15. 1961 ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਜਨ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਵ, ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯਤਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਮਤ: ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ, ਮੋਗੰਨਾਗੌੜਾ @ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀਗੌੜਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ। ਵਿਭਾਜਨ ਵੈਧ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4, ਭਾਵ, ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਚਾਰ ਮੁਦਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਵਿਭਾਜਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ।

16. ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਐਮ. ਅਰੁਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅੰਮਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ,10$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"19. ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਉਸ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਹਰ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਘਟਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾ ਉਸ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕੇਵਲ ਮਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।"

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਲ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਮ. ਅਰੁਮੁਗਮ(ਉੱਪਰ), ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਵਿਰਾਸਤ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਪੋਸਟੁਲੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਵਿਰਾਸਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਮਰਹੂਮ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਈ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ

ਵਾਰਸਾਈ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ, ਜੋ ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਸੀ। ਵਿਰਾਸਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕੇਵਲ ਮਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸੀ, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਪਲੇਂਟਿਫ ਨੰਬਰ 3 ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਵਜੋਂ, ਛੱਡਣਾਮਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਲੇਂਟਿਫ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਪਿਤਾ, ਜੋ ਕਿ 1967 ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ ਸਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਕਰਤਾ ਸੀ, ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

18. ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ, ਐਮ. ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਹੈ, ਕੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਛੱਡਣਾਮਾ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ-2 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਥੰਮਾ ਵੇਂਕਟਾ ਸੁਬਬੰਮਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਬਾਈ ਐਲ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਥੰਮਾ ਰਤਨੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾਈ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਨ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ 'ਤੇ ਟ੍ਰੀਟੀਜ਼, ਗਿਆਰਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਲੇਖ 38212 ਅਤੇ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਪੰਦਰਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਲੇਖ 25813 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“17. ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸੈਟਲ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਆਪਣੀ ਅਣਵੰਡੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਕੋਪਾਰਸੇਨਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੋਪਾਰਸੇਨਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਦਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੋਹਫਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਤਿਆਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ। ਪਹਿਲਾ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਤਿਆਗ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਤੋਹਫਾ ਜਾਂ ਤਿਆਗ ਵੀ ਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ।

19. ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 22ਵੀਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਐਡੀਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ, ਪਰ ਇਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗਦਾ ਹੈ, ਤਿਆਗ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੋਲੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਆਰਟੀਕਲ 407 ਵਿੱਚ ਮੇਨ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰੀਟੀਜ਼, 7ਵੀਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਅਣਵੰਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫਾ ਦੇਣਾ ਵੈਧ ਹੈ ਚਾਹੇ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਵਜੋਂ। ਥੰਮਾ ਵੇਂਕਟਾ ਸੁਬਬੰਮਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮੇਨ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰੀਟੀਜ਼ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੋਹਫਾ ਸਾਰੇ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਤੋਹਫਾ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 22ਵੀਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਐਡੀਸ਼ਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੈਂਬਰ ਪੁਰਖੇਦਾਰੀ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ "ਧਾਰਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ" ਲਈ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

20. ਇਸ ਨੂਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੈਧ ਤੌਰ ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ 13ਵੀਂ SUPERSCRIPT ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਦਰਜ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2, ਜੋ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਲ ਰੁਜੂ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਨਤੀਜਤਨ, ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ। ਇਕ ਕਰਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਲੇਖਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 22ਵੀਂ SUPERSCRIPT ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 332 ਅਤੇ 333 ਉੱਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 223 ਅਤੇ 224 ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੰਡ ਨਾ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ, ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਲੇਖਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਹੋਣ।15 SUPERSCRIPT ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ।16 SUPERSCRIPT ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ।

21. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਨਚਿੱਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ,17 SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ:

“20. ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਾਸਿਕ ਕੰਮ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਲੇਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਟੀਕਲ 254 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

“ਆਰਟੀਕਲ 254

254. ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਲੇਖਣ.—ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਲੇਖਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਹ:

(I) ਆਰਟੀਕਲ 223 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੀ ਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 224 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;NONE NONE

(2) NONE ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ ਪਿਛਲਾ ਕਰਜ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਆਰਟੀਕਲ 294) ਲਈ, ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਪੋਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਮੇਤ, ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਂ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।” NONE NONE

21. ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 241 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

“ਆਰਟੀਕਲ 241

241. ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੀ ਹੈ। —ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 240 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(ਅ) ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਕੋਪਾਰਸੀਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ;

(ਸੀ) ਕੋਪਾਰਸੀਨਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਰਚੇ;

(ਡੀ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ;

(ਈ) ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ;

(ਐਫ) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਦੱਸਿਆ ਖਿਲਾਫ ਗੰਭੀਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਰਚੇ;

(ਜੀ) ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਰਜ਼ ਹੈ;

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਮਾਤਰ ਸੂਚਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਲੇਖਣ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ, ਇਸ ਲਈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਲੇਖਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ "22ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ" ਵੇਖੋ)

XX
XX
XX

26. ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣ ਉੱਤੇ, ਫਿਰ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਹ-ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ (ਪੁੱਤਰ) ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਹ-ਕੋਪਾਰਸੀਨਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਨਾਕਾਫੀ ਜਾਂ ਬੇਤੁੱਕੇ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

22. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਸਦੱਸਿਆਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ, ਮੋਗਨਾਂਗੌਡਾ @ ਪੁੱਤਾਵਾਸਗੌਡਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ। ਵੰਡ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1, ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ, "ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰਨਾਸ਼ੈੱਟੀ ਨੂੰ 32,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਲਗਭਗ 10 ਅੰਨੇ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ 6 ਅੰਨੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਦਕਿ ਮੋਗਨਾਂਗੌਡਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

23. ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ 13ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2 ਤੇ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਉਸ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਮਟੀਰੀਅਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 13ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2 ਤੇ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੇ

ਨਫ਼ਾਜ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

24. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ. ਵਿਨੋਦਾ, ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਦੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ 1961 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਨੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਨੇ 1961 ਵਿੱਚ ਵੰਡਾਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਂਤੱਪਾ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਨਿਯਮਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੱਪਾ (ਡੀਡਬਲਿਊ-1) ਦੇ ਸੁਰਨਾਸ਼ੈਂਟੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਨੇ ਮਾਈਸੂਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਰੁਪਏ 33,000/- ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਨੇ ਰੁਪਏ 25,000/- ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ 8,000/- ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਨੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1 ਵਿੱਚ ਤਹਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜਿਆਦਾ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ।

25. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 1961 ਵਿੱਚ ਵੰਡਾਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੁਰਨਾਸ਼ੈਂਟੀ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਈਸੂਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। ਹੋਰ, ਪਰਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਖਰਚ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ, ਨੇ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਸਿਵਾਏ ਰੁਪਏ 8,000/- ਦੇ ਜੋ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2, 1969 ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

26. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਐਕਸਿਬਿਟ ਡੀ-2 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 1: 62-63, ਬੰਧਕ 1968 ਵਿੱਚ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ, ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਾਪਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ 1962-63 ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਐਕਸਿਬਿਟ ਡੀ-3, ਜਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਮੋਗੰਨਾਗੌੜਾ, ਨੰਜੇਗੌੜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਨੇ ਸੁਰਨਾਸ਼ੈਂਟੀ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕ ਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਐਕਸਿਬਿਟ ਡੀ-2 ਅਤੇ ਡੀ-3, ਬੰਧਕ ਮੁਕਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਸੀ।

27. ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-2, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿਐਮ.ਪੀ. ਬਸਵਰਾਜੂ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ 1,000/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕਣ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-2, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਸੀ।

28. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਨੇ ਬੰਧਕ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਧਕ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 15ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, “ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ” ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬੰਧਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਬਸਵਰਾਜੂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਿਆਗ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 15ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961, ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-1 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਿਆਗ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਪਸੀ ਖਾਤੇ ਸੁਲਝਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌੜਾ ਨਾਲ ਖਾਤੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਐਮ.ਆਰ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ। 13ਵੀਂ ਮਾਰਚ 1969 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲਾ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ, ਐਕਸਿਬਿਟ ਪੀ-2, ਜੋ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸੀ।

29. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਤਿਆਗ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਹੈ। ਸੌਦੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਮਕਰਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੇਬਲਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੱਥਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਤਿਆਗ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਐਲਾਨਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30. ਪਰਚੀਦਾਰਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ, ਨੇ ਪਰਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਐਮ.ਸੀ. ਰੁਦਰੱਪਾ ਦੀ 1967 ਵਿੱਚ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਪਰਚੀਦਾਰ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਵੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਪਰਚੀਦਾਰ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਰਚੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

31. ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਮਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। 13ਵੀਂ ਮਾਰਚ 1969 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਿਆਗ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2, ਨੂੰ 18ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

32. ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇ ਲੇਖ 58, 59, 60 ਅਤੇ 109 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ, ਜੋ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: 58. ਕੋਈ ਹੋਰ ਐਲਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

59. ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।ਤਿੰਨ ਸਾਲਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਤੱਥ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

60. ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ— (a) ਬਾਲਿਗ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਵਾਰਡ ਵੱਲੋਂ;ਤਿੰਨ ਸਾਲਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਬਾਲਿਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(b) ਵਾਰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵੱਲੋਂ— (i) ਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;ਤਿੰਨ ਸਾਲਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ii) ਜਦੋਂ ਵਾਰਡ ਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਤਿੰਨ ਸਾਲਜਦੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

109. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੁਰਖੇਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਜਦੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

33. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚਿੱਤ 60 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 109 ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪੁਰਖੇਵਾਲੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 109 ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 109 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1994 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪਟੇਲ ਮੱਲੇਗੌਡਾ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ-2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 24 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 21 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ 1973 ਵਿੱਚ ਬਾਲਿਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 58 ਅਤੇ 59 ਅਧੀਨ ਵੀ ਬਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 58 ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਣੇ ਗਏ ਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 59। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਇਸ ਗਲਤ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ, ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ, ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

34. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate